

Til Folketingets Uddannelsesudvalg

26. januar 2011

Anmodning om foretræde

Torsdag d. 28. november 2010 afholdt organisationerne bag musikmanifest.dk en konference om musikundervisningen i Danmark. Dagens hovedpunkt var en debat om musikundervisningens situation, hvor den netop offentliggjorte rapport fra DPU om musikfaget i undervisning og uddannelse kom i fokus. Forsamlingen og de indbudte paneldeltagere opfordrede arrangørgruppen til at forelægge rapportens mest centrale problemstillinger for repræsentanter fra folketingets partier.

Folkeskolens Musiklærerforening, Gymnasieskolernes Musiklærerforening og Dansk Musikpædagogisk Forening, som er de tre organisationer bag musikmanifest.dk og den afholdte konference, skal således anmode om et foretræde for uddannelsesudvalget. Vi håber, at der kan skabes mulighed for, at interesserede medlemmer af kulturdvalget også kan deltage under vores foretræde.

Formålet med vores foretræde er at gøre rede for sammenhængen i de mest centrale problemstillinger for musikundervisningen i Danmark og pege på mulige løsningsmodeller.

Vi tager udgangspunkt i rapporten fra DPU *Musikfaget i undervisning og uddannelse. Status og perspektiv 2010*, der analyserer musikundervisning og pædagogisk rettet musikuddannelse i Danmark for perioden 1970-2010. De enkelte områder, der beskrives, er musik i folkeskole og gymnasium, den frivillige undervisning i musikskoleregi, musik i pædagog- og læreruddannelse (herunder udviklingen vedr. efteruddannelse) samt pædagogisk rettet uddannelse på universiteter og musikconservatorier. En generel tendens er, at der er sket reduktioner på så at sige alle fronter: antal undervisningstimer i musik; den tidsmæssige udstrækning over antal år; antal elever, der får musikundervisning; antal uddannelsessteder, der tilbyder musikundervisning; antal studerende på musiklæreruddannelser; antal lærere, der varetager musikundervisning og -uddannelse. Man får det klare indtryk, at det er på høje tid at gribe ind, hvis musik i dens forskellige stilistiske, historiske og kulturbestemte udtryksformer fortsat skal være en del af vores fælles og almene dannelseskultur.

Imidlertid er det næppe realistisk at forvente, at der kan rettes op på denne situation i alle henseender på én gang. Det er da også vores opfattelse, at visse af de beskrevne problemer har primær og aktuel karakter i den forstand, at de må prioriteres og bearbejdes som forudsætning for at løse andre problemer. Det er samtidig vort indtryk, at nogle af disse primære problemer delvis skyldes strukturelle forhold, som det vil være nødvendigt at ændre på som led i en løsningsprocedure.

Vi vil pege på tre problemfelter, som har en sådan primær og aktuel karakter:

- læreruddannelse og pædagoguddannelse på professionshøjskolerne,
- musik i folkeskolen.
- musik på C-niveau i gymnasiet,

På professionshøjskolerne mener vi, at læreruddannelsen er det allerstørste problem, og at denne uddannelse har en så strategisk vigtig relation til hele det øvrige undervisnings- og uddannelsessystem, at det er det vigtigste område at tage fat på hurtigst muligt. Det drejer sig dels om at ændre på strukturen vedr. valg af linjefag på en sådan måde, at musik kan vælges i kombination også med fag som bl.a. idræt og engelsk. Dels drejer det sig om at niveausætte musik som linjefag mht. ECTS-points på en sådan måde, at det sikrer tilstrækkelig kvalitet, både hvad angår relevante færdigheder på det praktisk-musikalske område og i henseende til professionsorienteret musikteoretisk og fagdidaktisk kompetence.

For folkeskolens/grundskolens vedkommende er vi på det rene med, at det er kommunernes opgave at realisere centrale bestemmelser og herunder at prioritere i forhold til bestemmelser, som har vejledende karakter. Men vi mener, at det er et centralt problem, at sådanne bestemmelser og prioriteringer tilsyneladende muliggør, at kun ca. halvdelen af landets skoler opfylder den vejledende timetalsnorm for musik som obligatorisk fag, der iflg. entydige undersøgelsesresultater udgør et absolut minimum for opfyldelse af målkrav i Fælles Mål. Vi anser det for helt afgørende at søge løsningsmuligheder for at rette op på denne situation.

Gymnasireformen fik drastiske konsekvenser for musik, da faget blev fjernet som obligatorisk fag på C-niveau. Iflg. ovennævnte rapport blev faget valgt af 29 % af eleverne i 2009. Vi anerkender vigtigheden af andre musik-æstetiske fag, men vi mener samtidig, at musik historisk og aktuelt har vist sig at kunne varetage helt centrale funktioner for vort samfunds kunstnerisk orienterede dannelseskultur set i relation til unge mennesker, og at sådanne funktioner ikke mindst er kommet til udtryk i gymnasiets institutionelle uddannelseskultur. Fælles musikalske aktiviteter med plads til individuelle præstationer har her en særlig uddannelsessocial og musikkulturel opgave at varetage.

Vi anser disse tre områder som særligt vigtige hver især. Samtidig anser vi sammenhængen mellem dem for afgørende for at få kontinuitet og flow i den fødekanal, som har særlig indflydelse på den almene musikundervisning: Bedre læreruddannelse, bedre folkeskole, bedre gymnasium, bedre læreruddannelse til både folkeskole og gymnasium, etc. En optimering af dette sammenhængende system må samtidig vurderes at få positiv indvirkning på den frivillige musikundervisning og det uddannelsessystem, som udgøres af musikskole, MGK, konservatorium, musikskole ...

Således på vegne af Folkeskolens Musiklærerforening, Gymnasieskolernes Musiklærerforening og Dansk Musikpædagogisk Forening.

Med venlig hilsen

Ole Helby